

Statistikdokumentation for Forskeruddannelse 2024

1 Indledning

Formålet med ph.d.-statistikken er bl.a. at belyse omfanget af uddannelsen af forskere, samt uddannelsesforløbet og fagemner. Opgørelser på statistikken hovedvariable er sammenlignelige siden ph.d.-ordningens start i midten af firserne.

2 Indhold

Statistikken giver en samlet årlig beskrivelse af antallet af ph.d.-studerende og af studerende, der tildes ph.d.-graden ved en institution i Danmark, der er godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser. Endvidere indeholder statistikken beskrivelse af uddannelsesforløbet herunder ordninger, specialaftaler, orlovsperioder og udlandsophold, og den indeholder detaljerede oplysninger om forskningsprojektets fagindhold samt oplysninger om finansieringsforhold. Statistikken omfatter også ph.d.-grader tildelt efter den særlige § 15,2, hvor der ikke er fulgt et uddannelsesforløb, men hvor en ph.d.-afhandling er indleveret og bedømt.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken giver en samlet beskrivelse af antallet af ph.d.-studerende og af studerende, der tildes ph.d.-graden ved en godkendt institution i Danmark. Endvidere indeholder statistikken beskrivelse af uddannelsesforløbet herunder ordninger, specialaftaler, orlovsperioder og udlandsophold, og detaljerede oplysninger om forskningsprojektets fagindhold samt oplysninger om finansieringsforhold.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Oplysningen om hovedområde er primært baseret på oplysninger om den studerendes placering i universitetets institutionelle struktur, dvs. baseret på oplysninger om fakultet og eventuelt institut.

Der inddeles i seks hovedområder:

1. Naturvidenskab
2. Teknisk videnskab
3. Sundhedsvidenskab
4. Jordbrugs- og Veterinærvidenskab
5. Samfundsvidenskab, Juridisk
6. Humaniora, Teologi

2.3 Sektordækning

Uddannelsessektoren.

2.4 Begreber og definitioner

ph.d.-studerende: En person der er indskrevet på et universitet på en ph.d.-ordning

tildelte ph.d.-grad: Den studerende tildes ph.d.-graden af det universitet der har haft ph.d.-afhandlingen til bedømmelse.

2.5 Enheder

Den statistiske enhed er personer. I denne statistik opgøres de som antal indskrevne ph.d.-studerende ved et universitet.

2.6 Population

Statistikken personer, der er blevet indskrevet på et ph.d.-studium på en godkendt institution i Danmark.

Disse ti institutioner er på nuværende tidspunkt godkendte til at forestå ph.d.-uddannelser:

Aalborg Universitet

Aarhus Universitet

Copenhagen Business School

Danmarks Tekniske Universitet

IT-Universitetet

Københavns Universitet

Roskilde Universitet

Syddansk Universitet

Arkitektskolen Aarhus

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler

Også personer af udenlandsk herkomst der følger ph.d.-uddannelser ved institutioner i Danmark er omfattet, også når de ikke har fast bopæl i Danmark. Personer af dansk herkomst, der følger ph.d.-uddannelser ved institutioner i udlandet er ikke omfattet. Udlændinge bosat i Danmark, som tidligere har taget deres ph.d.-grad i udlandet, er heller ikke omfattet.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, undtaget Færøerne og Grønland.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden 1996 og frem

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

- Antal ph.d.-studerende
- Antal af tildelte ph.d.-grader

2.11 Referencetid

Tidsperioden følger kalenderåret 1. januar til 31. december.

2.12 Hyppighed

Statistikken udgives årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der er hjemmel til at indhente oplysningerne i medfør af Lov om Danmarks Statistik § 8. Stk. 3: "Ud over de oplysninger, der skal afgives i henhold til stk. 1 eller 2, skal der for skoler og andre undervisningsinstitutioner efter anmodning fra Danmarks Statistik afgives oplysninger om de enkelte elevers uddannelsesforløb, uddannelsesretning, klassetrin og aflagte eksaminer".

2.14 Indberetningsbyrde

Er ikke beregnet, da indberetterne er offentlige institutioner.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmark Statistik.

3 Statistisk behandling

Statistikken baseres på årlige indberetninger fra danske institutioner, der er godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelse. Der er tale om en totaltælling. De indsendte data fra hver indberetter kontrolleres for manglende oplysninger, for om oplysningerne er indbyrdes konsistente, og der ses på udviklingen over tid. Er der behov for supplerende eller korrigerede oplysninger rettes henvendelse til indberetterne.

Ph.d.-registeret indgår i Elevregisteret med et års forsinkelse og indgår også i fejlsøgningen der.

3.1 Kilder

Statistikken baseres på indberetninger fra danske institutioner, der er godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser. Der er tale om en totaltælling.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Data indsamles fra de institutioner, der er godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser via et system-til-system-format.

3.4 Datavalidering

Det indsendte materiale underkastes kontrol for fejl. Det kontrolleres især for manglende oplysninger hos de enkelte indberettere. Det undersøges også om de indsendte oplysninger for en ph.d.-studerende er indbyrdes konsistente. Endvidere sammenholdes den enkelte indberetning fra et universitet med data fra tidligere perioder og med lignende indberetninger inden for samme hovedområde i den aktuelle periode. Desuden bliver invalide CPR-numre rettet.

Ved manglende oplysninger, inkonsistens samt uforklarlige udviklinger i statistikken rettes henvendelse til indberetteren om korrektheden af de indsendte data.

3.5 Databehandling

Det indsendte materiale underkastes kontrol for fejl. Det kontrolleres især for manglende oplysninger hos de enkelte indberettere. Det undersøges også om de indsendte oplysninger for en ph.d.-studerende er indbyrdes konsistente og lever op til de krav, der er stillet. Der ses bl.a. på om ph.d.-forløbets datoer er i overensstemmelse med hinanden, om den ordning man er på, stemmer i overens med den oplyste adgangsgivende eksamen, og om registrerede erhvervs-Ph.D.-studerende har en ekstern vejleder tilknyttet.

3.6 Korrektion

Personer kan kun have ét ph.d.-forløb ad gangen i statistikken. Hvis data viser overlappende forløb, identificeres dette som en fejl og rettes under datavalideringen.

4 Relevans

Statistikken er relevant for ministerier, universiteter, offentlige myndigheder, erhvervsorganisationer, medier og forskere som grundlag for bl.a. forskning og analyser. Statistikkens grunddata og resultater anvendes også på andre statistikområder i Danmarks Statistik, idet uddannelsesdata er relevant i mange sammenhænge.

4.1 Brugerbehov

Centrale brugere af statistikken er ministerier, universiteter, offentlige myndigheder, erhvervsorganisationer, medier og forskere.

4.2 Brugertilfredshed

1-2 gange om året afholdes møde i [Ekspertudvalget for Uddannelsesstatistik](#) samt i kontaktudvalget for statistikker vedr. Forskning, Udvikling og Innovation, hvor brugerrepræsentanter fra udvalgte ministerier, arbejdsmarkedsorganisationer, interesseorganisationer inden for uddannelsessektoren har mulighed for at kommentere på statistikken.

Endvidere holdes der årligt møde med dataleverandører/databrugere fra universiteterne, hvor de giver Danmarks Statistik tilbagemelding på datakvaliteten og publiceringerne.

4.3 Fuldstændighed af data

Ph.d.-statistikken indeholder oplysninger om alle, der er eller har været indskrevet som ph.d.-studerende.

5 Præcision og pålidelighed

Der er tale om en totaltælling, og alle universiteter og øvrige institutioner, godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser, indberetter. Der forekommer ikke målefejl eller bortfald af betydning, da fejlsøgningsprocedurerne på de centrale begreber, antal ph.d.-studerende og antal tildelte ph.d.-grader er meget omfattende. Dog kan der forekomme målefejl på oplysningen af hovedområde, da den er baseret på personens institutionelle placering på universitetet, og fakultetsstrukturen samt institutinddelingerne netop omstruktureres i disse år.

5.1 Samlet præcision

Der er tale om en totaltælling, og alle universiteter og øvrige institutioner godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser, indberetter. Det skal dog bemærkes, at de klassiske doktorgrader ikke er omfattet af statistikken.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik. Det er en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

Dækningsfejl: Statistikken omfatter udelukkende ph.d.-grader taget ved danske institutioner. Personer bosat i Danmark, som tager eller har taget deres grad i udlandet, er derfor ikke en del af statistikken.

Målefejl: Med hensyn til de centrale begreber, antal ph.d.-studerende og antal tildelte ph.d.-grader forventes det, at kvaliteten er god, og der ikke forekommer målefejl af betydning, da fejlsøgningsprocedurerne er meget omfattende. Med hensyn til oplysning om hovedområde vurderes kvaliteten som god, men der kan forekomme målefejl, da den er baseret på personens institutionelle placering på universitetet og eftersom fakultetsstrukturen og institutinddelingerne bliver omstruktureret i disse år kan det i nogle tilfælde påvirke præcisionen af oplysningen af hovedområde.

Bortfald: De studerende følges meget tæt på hovedvariablene; der forekommer derfor ikke bortfald.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er tale om en totaltælling og alle universiteter og øvrige institutioner godkendt til at udbyde ph.d.-uddannelser indberetter.

Statistikken dækker udelukkende ph.d.-grader taget ved danske universiteter. Personer bosat i Danmark, som tager deres grad i udlandet, er derfor ikke en del af statistikken, og statistikken dækker således ikke alle i Danmark, der har erhvervet en ph.d.-grad.

Der forekommer ikke målefejl af betydning, da fejlsøgningprocedurerne på de centrale begreber, antal ph.d.-studerende og antal tildelte ph.d.-grader er meget omfattende. Af hovedvariablene kan der forekomme målefejl på oplysningen af hovedområde, da den er baseret på personens institutionelle placering på universiteter, og da fakultetsstrukturen og institutinddelingerne bliver omstruktureret i disse år, kan det i nogle tilfælde påvirke præcisionen af oplysningen af hovedområde.

Der forekommer ikke bortfald, da de studerende følges meget tæt på hovedvariablene.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der er muligt for institutionerne at efterindberette uddannelsesforløb, som de tidligere ikke har indberettet samt indsende korrektioner. Revisioner vedrørende forrige år inddrages i den efterfølgende offentliggørelse. Korrektioner vedr. tidligere år vil først slå igennem i publiceringer i forbindelse med næste hovedrevision.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives i løbet af forsommeren efter referenceåret. Dataindsamlingen og databehandlingen har været under revision, og udgivelsestiden er derfor blevet fremskyndet i forhold til tidligere år.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives ca. 5 måneder efter slutningen af referencetidspunktet, men kan blive forsinket, hvis fristen for indberetning overskrides.

Institutionerne kan foretage korrektioner i forhold til tidligere indberettede oplysninger. Usikkerheden er særligt relevant for det seneste år.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken udgives i løbet af foråret efter referenceåret. Udgivelsestidspunktet har varieret de seneste år derfor meldes dato særskilt ud hvert år.

Statistikken udgives til tiden i forhold til det annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Sammenligneligheden over tid er god for hovedvariablene. Statistikken indeholder derudover en række oplysninger om studieordninger, forskningsemner, finansiering, studieophold og ansættelse. Disse variable har undergået ændringer gennem årene, men fra 2009 har variablene været konsistente.

Sammenligneligheden med international statistik over ph.d.-studenter vurderes at være meget god. Med hensyn til sammenligneligheden vedr. befolkningens uddannelsesniveau, vil lande, hvor statistikken er baseret på spørgeskemaundersøgelser, have mulighed for også at medtage personer, som har taget deres ph.d.-grad i udlandet, og som derfor ikke indgår i den danske ph.d.-statistik.

7.1 International sammenlignelighed

Sammenligneligheden med international statistik over ph.d.-studenter vurderes at være meget god.

Med hensyn til sammenligneligheden af befolkningens uddannelsesniveau, vil lande, hvor statistikken er baseret på spørgeskemaundersøgelser, have mulighed for også at medtage den del af befolkning, som har taget deres ph.d.-grad i udlandet. Denne gruppe er ikke omfattet af den danske ph.d.-statistik.

I statistikken over befolkningens højest fuldførte uddannelse er denne gruppe kun sparsomt belyst, idet man her har suppleret data fra ph.d.-statistikken med oplysninger om uddannelser taget i udlandet for personer, der er immigreret til Danmark i årene til og med 2006. Statistikken over den danske befolknings højest fuldførte uddannelse anvendes til danske opgørelser i internationale statistikker.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der foreligger sammenlignelige opgørelser fra 1996 og frem. Definitionen af populationen, antal ph.d.-studerende og studerende, der tildeles ph.d.-graden har været konsistent gennem årene. Sammenligneligheden på hovedområder er også gennemgående god, men er dog påvirket i mindre grad af, at der er sket institutionelle ændringer for hovedområderne, hvilket p.t. bevirker et mindre databrud i 2012. Dette skyldes de ændringer i fakultetsstrukturen, som flere af de store universiteter har gennemført de senere år. I denne brydningsperiode er der foretaget rekodning således, at den hidtidige struktur så vidt muligt er bibeholdt.

Statistikken indeholder derudover en række oplysninger om studieordninger, forskningsemner, finansiering, studieophold og ansættelse. Disse variable har undergået ændringer gennem årene, men fra 2009 har variablene været konsistente.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danske Universiteter udgiver årligt opgørelser over antal ph.d.-studerende, tilgang og tildelte ph.d. grader på de enkelte universiteter. Sammenligneligheden er meget god. Der er kun ganske små afvigelser, som skyldes, at dataindsamlingen foretages på forskelligt tidspunkt, og datagrundlaget derfor kan være opdateret i forskellig grad.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Ph.d.-uddannelser](#). Derudover indgår statistikken i publikationen [Forskning, udvikling og innovation](#). Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Ikke relevant for denne statistik.

8.5 Publikationer

I årspublikationen [Forskning, udvikling og innovation](#) vises udviklingen i optaget af ph.d.-studenter og i ph.d.-projekternes fagemne, samt beskæftigelsen blandt de færdige ph.d.-er, herunder fordelingen på sektorer og branche.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Ph.d.-uddannelser](#) i følgende tabeller:

- [PHD1](#): Tilgang af studerende, ph.d. uddannelserne efter hovedområder, køn og tid
- [PHD2](#): Tildelte ph.d. grader efter hovedområder, køn og tid
- [PHD3](#): Bestand af studerende, ph.d. uddannelserne efter hovedområder og køn

8.7 Adgang til mikrodata

Det opdaterede ph.d.-register stilles til rådighed for forskere gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

DST Consulting har adgang til de samme datasæt som forskere, og kan udarbejde detaljerede tabeller samt kombinere data med anden data i Danmarks Statistik. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik](#) følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Ved offentliggørelse følges Danmarks Statistiks diskretioneringspraksis.

8.11 Reference til metodedokumenter

I [Uddannelsesstatistikens manual](#) gives en sammenhængende beskrivelse af hele statistikområdet: datamodel, datafangst, statistikprodukter og arbejdets organisering.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse, Personstatistik. Kontaktpersonen for statistikken er Lene Riberholdt, tlf: 23 60 62 18 og e-mail: LRI@dst.dk.